

บทความวิจัย

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมป้องกันโรคหลอดเลือดหัวใจของชายวัยทอง

กรุงเทพมหานคร

ณัฐนันท์ จันทพานิช*

สุนีย์ ละกะปิ่น** ปาหนัน พิทยภิญโญ***

บทคัดย่อ

ชายวัยทองมีความเสี่ยงต่อการเกิดโรคหลอดเลือดหัวใจ โดยกลุ่มดังกล่าวมีการลดระดับของฮอร์โมนเทสโทสเตอโรน และการศึกษาวิเคราะห์ของระดับ serum DHEA และ DHEA-S ที่ต่ำ มีความเสี่ยงต่อการเกิดโรคหลอดเลือดหัวใจ อีกทั้งกลุ่มเหล่านี้มีอัตราการเจ็บป่วยด้วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง มีความสัมพันธ์กับการเกิดโรคหลอดเลือดหัวใจร้อยละ 71.0 และเสียชีวิตร้อยละ 27.0 งานวิจัยพรรณนาเชิงวิเคราะห์นี้ประยุกต์ตามกรอบแนวคิดแบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพ เพื่อศึกษาพฤติกรรมป้องกันโรคหลอดเลือดหัวใจของชายวัยทอง และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กลุ่มตัวอย่างเป็นชายวัยทอง เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร จำนวน 315 ราย เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ตามโครงสร้างคำถามในแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพรรณนา สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการถดถอยพหุ

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีพฤติกรรมป้องกันโรคหลอดเลือดหัวใจในระดับปานกลาง (ร้อยละ 73.7) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับพฤติกรรมป้องกันโรคหลอดเลือดหัวใจของชายวัยทองได้แก่ การรับรู้ความสามารถตนเองต่อการปฏิบัติตัว ($\beta = .553$) การรับรู้อุปสรรคการป้องกันโรคหลอดเลือดหัวใจ ($\beta = -.121$) การมีสมาชิกในครอบครัวเจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรัง ($\beta = .114$) และการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากสื่อต่างๆ ($\beta = .093$) โดยสามารถทำนายการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการป้องกันโรคหลอดเลือดหัวใจของชายวัยทองได้ร้อยละ 45.1 ($p < 0.001$)

จากข้อค้นพบในการวิจัยมีข้อเสนอแนะว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุข องค์กรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรมีการวางแผนส่งเสริมพฤติกรรมป้องกันโรค โดยเฉพาะโรคหลอดเลือดหัวใจที่เป็นความเสี่ยงของชายวัยทอง โดยกิจกรรมควรเน้นความตระหนักและเพิ่มทักษะ ความสามารถในการตนเอง

ให้สามารถจัดการกับสิ่งที่เป็อุปสรรคต่อการปฏิบัติตน และการให้ความรู้เกี่ยวกับโรคหลอดเลือดหัวใจผ่านช่องทางสื่อสารต่างๆ

คำสำคัญ: ชายวัยทอง/ โรคหลอดเลือดหัวใจ/ แบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพ

* นักศึกษาในหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

**ผู้รับผิดชอบหลัก อาจารย์ ภาควิชาการพยาบาลสาธารณสุข คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

*** รองศาสตราจารย์ ภาควิชาการพยาบาลสาธารณสุข คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

Factors Related to Coronary Artery Disease Prevention Behaviors among Men with Andropause in Bangkok

Natthanan Chanpanit*

Sunee Lagampan**Panan Pichayapinyo***

ABSTRACT

Men with andropause are at risk for coronary artery disease. This group has reduced the level of hormone testosterone. Reported low DHEA and DHEA serum levels are at risk for coronary artery disease. These groups also had at non-communicable diseases and Coronary artery disease was associated with coronary artery disease per 71.0% and death 27.0% This analytical descriptive research applied Health Belief Model as a conceptual framework in order to explore the coronary artery disease preventive behaviors among men with andropause in Bangkok and its related factors. The participants were 315 men with andropause randomly selected from Prawet District, Metropolitan Bangkok. Data were collected through structured interviews. Data analysis used descriptive statistics, Pearson's product moment correlation, and multiple regression analysis.

The results showed that most men with andropause have moderate level of coronary artery disease preventive behaviors (73.7%). Factors that significantly related to coronary artery disease preventive behaviors among men with andropause were self-efficacy toward coronary artery disease prevention (beta = .553), perceived barriers of coronary artery disease prevention(beta = -.121),history with chronic illness(beta = .114),and information consumption(beta = .093).These factors could be accounted for 45.1%of variance in coronary artery disease preventive behaviors ($p < 0.001$).

Research findings suggested that Community Nurse Practitioner or Health Personnel should consider improving the coronary artery disease prevention behaviors among men with andropause.The prevention program that provide information related to coronary artery disease, enhancing self-efficacy toward prevention practice and reducing barrier perception should be organized and implemented for men with andropause.

Key words: Andropause/ Coronary Artery Disease/ Health Belief Model

*Master student,Master of public Health Science major in Public Health Nursing, Faculty Health Mahidol University

**Corresponding Author, Associate Professor, Department of Public Health Nursing, Faculty of Health Mahidol University

***Associate Professor, Department of Public Health Nursing, Faculty of Health Mahidol University